

۱۸. نقش آموزش و پرورش

کد موضوعی: ۲۱۰

شماره مسلسل: ۱۰۱۱۱

بهمن ماه ۱۳۸۸

دفتر: مطالعات اجتماعی

به نام خدا

فهرست مطالب

۱	چکیده
۱	مقدمه
۲	فصل اول - اهداف و مأموریت‌های آموزش و پرورش در قوانین
۴	فصل دوم - نگاهی به بودجه آموزش و پرورش در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹
۹	نتیجه‌گیری و پیشنهاد
۲۰	منابع و مآخذ

لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور ۱۸. بخش آموزش و پرورش

چکیده

وزارت آموزش و پرورش با ۹۳۹ هزار نفر (شامل ۸۵۴ هزار نفر کارمند رسمی و پیمانی ۴۹ هزار نیروی حق التدریس و ۳۶ هزار نفر کادر خدماتی) نیروی انسانی شاغل (در ستاد و صف)، وظیفه آموزش حدود چهارده میلیون دانش‌آموز را در ۱۴۰ هزار آموزشگاه و ۶۲۰ هزار کلاس برعهده دارد. اعتبار این وزارتخانه در سال ۱۳۸۹ بالغ بر ۱۱۸/۵ هزار میلیارد ریال پیش‌بینی شده که ۹/۲ درصد از کل بودجه عمومی دولت را شامل می‌شود.

در سال ۱۳۸۹ سهم اعتبارات هزینه‌ای آموزش و پرورش معادل (۱۱۴/۵ هزار میلیارد ریال) است که ۱۵/۷ درصد از کل اعتبارات هزینه‌ای دولت (۷۲۹ هزار میلیارد ریال) را تشکیل می‌دهد.

اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای آموزش و پرورش ۳ هزار میلیارد ریال است که حدود ۰/۸ درصد از کل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای دولت (۳۸۲ هزار میلیارد ریال) است.

بودجه آموزش و پرورش در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ نسبت به قانون مصوب سال ۱۳۸۸ در مجموع ۱۵/۵ درصد، در اعتبارات هزینه‌ای ۲۲/۵ درصد و در تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ۶۴- درصد و در هزینه‌های اختصاصی ۲۸/۴۷ درصد رشد کرده است.

مقدمه

لایحه بودجه سالیانه کشور مهمترین سندی است که اجرای قوانین و راهبردهای کلان کشور را نسبت به بخش‌ها و حوزه‌های مختلف اجرایی مشخص می‌کند. از این حیث مذاقه در کلیات و اجزای آن و تلاش کارشناسانه برای تطبیق این سند با قوانین جاری کشور و تأمین فرصت‌ها و امکانات لازم برای همه دستگاه‌های اجرایی ضروری است.

با توجه به چشم‌انداز کشور در حوزه‌های علمی و فرهنگی و لزوم وصول به آرمان‌های متعالی در زمینه آموزش و تربیت معنوی لازم است نیازهای مالی آموزش و پرورش تأمین شود.

هرچند پس از پیروزی انقلاب اسلامی پوشش تحصیلی خصوصاً در مناطق روستایی گسترش یافت، اما نظام آموزش و پرورش کشور در ابعاد مختلف مانند مهارت، پرورش و تأمین سلامت

جسمی و روانی دانش‌آموزان با اهداف قانونی فاصله قابل توجهی دارد زیرا اکنون در زمینه‌های علمی تربیتی انتظارات عمومی برآورده نشده است و کماکان از کارآیی درونی و بیرونی پایینی رنج می‌برد.

تحول در نظام آموزش و پرورش مبتنی بر سیاست‌های کلی نظام در برنامه‌های پنج‌ساله و قوانین موضوعه مورد توجه قرار گرفته که تضمین اجرای آن مستلزم تأمین مالی آن در بودجه‌های سالیانه کشور است.

وزارت آموزش و پرورش با ۹۳۹ هزار نفر (شامل ۸۵۴ هزار نفر کارمند رسمی و پیمانی ۴۹ هزار نیروی حق‌التدریس و ۳۶ هزار نفر کادر خدماتی) نیروی انسانی شاغل (در ستاد و صف) وظیفه آموزش حدود چهارده میلیون دانش‌آموز را در ۱۴۰ هزار آموزشگاه و ۶۲۰ هزار کلاس درس برعهده دارد.

این گزارش بر آن است تا با مرور اجمالی ویژگی‌های بودجه آموزش و پرورش در لایحه، با بودجه مصوب و عملکرد سال قبل به مقایسه اعتبارات فصل آموزش و پرورش و سایر شاخص‌های کلان دولت بپردازد و با تعیین خلأهای احتمالی در بودجه، پیشنهادهای اجرایی را برای متناسب‌سازی بودجه این دستگاه با امکانات و مقدرات کشور و اهداف و احکام اسناد فرادستی ارائه کند.

فصل اول - اهداف و مأموریت‌های آموزش و پرورش در قوانین

۱-۱. قانون اساسی

قانون اساسی در اصول سوم، پانزدهم، شانزدهم، سی‌ام و یکصد و چهارم وظایف آموزش و پرورش را به‌طور کلی معین کرده است.

اصل سوم - ایجاد محیط مناسب برای رشد فضایل اخلاقی دانش‌آموزان و بالا بردن سطح آگاهی‌های عمومی آنان.

اصل پانزدهم - تهیه متون، اسناد رسمی و کتب درسی به زبان و خط فارسی.

اصل شانزدهم - ارائه آموزش زبان عربی پس از دوره ابتدایی تا پایان دوره متوسطه در همه کلاس‌ها و در همه رشته‌ها.

اصل سی‌ام - آموزش و پرورش و تربیت بدنی رایگان تا پایان دوره متوسطه.

اصل یکصد و چهارم - تشکیل شوراهایی مرکب از کارکنان و مدیران واحدهای آموزشی به‌منظور همکاری در تهیه برنامه‌ها و ایجاد هماهنگی در پیشرفت امور.

۱-۲. سیاست‌های کلی برنامه پنجم

در بند «۸» سیاست‌های کلی چنین آمده است: تحول در نظام آموزش و پرورش با هدف ارتقای کیفی آن براساس نیازها و اولویت‌های کشور در سه حوزه دانش، مهارت و تربیت و نیز افزایش سلامت روحی و جسمی دانش‌آموزان.

۱-۳. قانون مدیریت خدمات کشوری

ماده (۱۳)، (۱۶) و (۲۴) قانون مدیریت خدمات کشوری. برخی از وظایف قانونی و بسترهای قانونی لازم برای واگذاری امور به بخش تعاونی و غیردولتی را معین کرده است که شامل دستگاه آموزش و پرورش نیز می‌شود.

ماده (۱۳)

واگذاری تصدی از طریق توسعه بخش تعاونی و... با روش‌هایی مانند خرید خدمات، واگذاری تصدی به مدیران که صلاحیت علمی و اخلاقی آنان تأیید شده است.

ماده (۱۶)

به منظور افزایش بهره‌وری و استقرار نظام کنترل نتیجه و محصول و جلوگیری از تمرکز اختیارات لازم براساس قیمت تمام شده و از طریق انعقاد قرارداد به مدیران واگذار گردد.

ماده (۲۴)

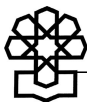
واگذاری ۲۰ درصد از تصدی‌های دولت در طی یک برنامه.

۱-۴. قانون تأسیس و اداره مدارس، مراکز آموزشی و مراکز پرورشی غیردولتی

علاوه بر قوانین مذکور قانون ایجاد و تأسیس مدارس غیردولتی در ماده (۱۴) وظیفه دیگری را برای این دستگاه معین کرده است که نیاز به تأمین بودجه دارد:

ماده (۱۴)

به منظور حمایت از مؤسسان مدارس غیردولتی، به وزارت آموزش و پرورش اجازه داده می‌شود با مشارکت این مؤسسان «صندوق حمایت از توسعه مدارس غیردولتی» را ایجاد نماید. دولت موظف است همه‌ساله، علاوه بر کمک‌ها و تسهیلات مذکور در این قانون، حداقل معادل پنجاه درصد (۵۰٪)

از قیمت تمام شده سرانه سالیانه دانش‌آموزی در بخش دولتی را به ازای کل دانش‌آموزان شاغل به تحصیل در مدارس غیردولتی به این صندوق کمک نماید. اساسنامه صندوق مذکور ظرف سه ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط وزارت آموزش و پرورش تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

با توجه به تصویب اساسنامه صندوق مذکور این وظیفه می‌باید در بودجه امسال دولت لحاظ شود.

فصل دوم - نگاهی به بودجه آموزش و پرورش در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹

در یک نگاه کلی بودجه آموزش و پرورش حاوی نکات ذیل است:

- لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ مشابه لایحه بودجه سال ۱۳۸۸ به صورت متمرکز ارائه شده است و در مجموع مشتمل بر ۴۲ دستگاه است. آموزش و پرورش و دستگاه‌های وابسته در این لایحه همانند لایحه بودجه سال ۱۳۸۸ تحت یک عنوان (آموزش و پرورش) و در یک ردیف (۱۲۷۵۰۰) دیده شده است. درحالی که در قانون بودجه سال ۱۳۸۸ پس از انجام اصلاحات در ۷ ردیف (وزارت آموزش و پرورش (۱۲۷۵۰۰)، سازمان ملی پرورش استعدادها درخشان (۱۲۷۵۱۲)، سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی (۱۲۷۵۰۴)، سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور (۱۲۷۶۰۰)، سازمان آموزش و پرورش استثنایی (۱۲۷۸۰۰)، مجتمع آموزش عالی پیامبر اعظم (ص) (۱۲۷۷۵۰) و نهضت سوادآموزی (۱۲۸۰۰۰) دستگاه‌های اجرایی دارای اساسنامه یا قانون تأسیس با ردیف و بودجه مستقل ذکر شدند.

- در قانون بودجه سال ۱۳۸۸ وزارت آموزش و پرورش و سازمان‌های تابعه مجموعاً ۱۶ عنوان را به خود اختصاص می‌دادند درحالی که در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ در ۱۸ عنوان (دستگاه) طبقه‌بندی شده‌اند (جدول ۱). در این تغییر سازمان مدارس غیردولتی و توسعه مشارکت‌های مردمی و شرکت سهامی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان به این عناوین اضافه شده است.

- چهار برنامه «حمایت و گسترش هنرهای نمایشی» (زیرمجموعه سازمان تبلیغات اسلامی)، برنامه «راهبری نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس» (زیرمجموعه سازمان نوسازی و تجهیز مدارس)، برنامه «راهبری سوادآموزی» (زیرمجموعه نهضت سوادآموزی)، برنامه «تأمین وسایل کمک آموزشی و سرگرم‌کننده» (زیرمجموعه شرکت سهامی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان) در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ به زیرمجموعه آموزش و پرورش انتقال یافته است. درحالی که در قانون بودجه سال ۱۳۸۸، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان به‌عنوان یک

دستگاه مستقل با بودجه‌ای معادل ۲۲۶/۹ میلیارد ریال در ردیف ۲۸۴۰۰۰ تأمین اعتبار شده بود و برنامه حمایت و گسترش هنرهای نمایشی (۳۰۲۵۹) با ۲۶/۵ میلیارد ریال اعتبار ذیل ردیف (۱۱۴۳۰۰) سازمان تبلیغات اسلامی قرار داشت (جدول ۹).

• باتوجه به اتمام اساسنامه یکساله مجتمع پیامبراعظم در سال ۱۳۸۸ نام این دستگاه حذف شده است و به جای آن دانشگاه جامع فرهنگیان آمده است.

۲-۱. بندهای ماده واحده مرتبط با آموزش و پرورش

جزء الف - بند «۸»

در بندهای ماده واحده صرفاً در جزء الف - بند «۸» به فروش طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای نیمه‌تمام، تکمیل شده و آماده بهره‌برداری اشاره دارد که تفصیل آن به شرح ذیل است:

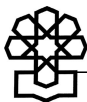
الف-۲) طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیمه‌تمام، تکمیل شده و آماده بهره‌برداری ملی و استانی و از محل منابع داخلی از جمله طرح‌های فصل‌های بهداشت و سلامت، آموزش، توسعه علوم و فناوری و فرهنگ و هنر، رسانه‌های جمعی و گردشگری را به شرط حفظ موضوع و کاربری این طرح‌ها به صورت نقد و اقساط به متقاضیان بخش‌های خصوصی و تعاونی واگذار نمایند. وجوه حاصل از واگذاری‌ها به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل، موضوع ردیف ۲۱۰۸۰۲ جدول شماره (۵) این قانون واریز شده و معادل صد درصد (۱۰۰٪) آن از محل اعتبار جزء ۱ ردیف ۱۰۶۰۰۰ جدول شماره (۸) این قانون در اختیار دستگاه واگذارکننده قرار می‌گیرد تا برای تکمیل طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای نیمه‌تمام یا برای پرداخت تسهیلات در قالب وجوه اداره شده به خریداران طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای هزینه نمایند. وزارت آموزش و پرورش مجاز است پنجاه درصد (۵۰٪) منابع حاصل را بابت مدارس غیرانتفاعی و صندوق حمایت از توسعه مدارس غیردولتی موضوع ماده (۱۴) قانون اصلاح قانون تأسیس مدارس غیرانتفاعی مصوب سال ۱۳۸۷ هزینه نماید.

۲-۲. اعتبارات هزینه‌ای (تحلیلی بر وضع اعتبارات وزارت آموزش و پرورش در لایحه

بودجه سال ۱۳۸۹)

کل اعتبارات هزینه‌ای وزارت آموزش و پرورش در سال ۱۳۸۹ بالغ بر ۱۱۴/۵ هزار میلیارد ریال است که در مقایسه با اعتبارات هزینه‌ای بودجه ابلاغی سال ۱۳۸۸ (۹۲/۶ هزار میلیارد ریال) از رشد ۲۲/۴ درصدی برخوردار بوده است (جدول ۲).

سهم اعتبارات هزینه‌ای وزارت آموزش و پرورش از کل اعتبارات هزینه‌ای عمومی دولت در

سال ۱۳۸۹ در حدود ۱۵/۷ درصد است.

سهم بودجه آموزش و پرورش استان‌ها از کل اعتبارات هزینه‌ای وزارت آموزش و پرورش در سال ۱۳۸۹ حدود ۹۱/۹ درصد، حوزه ستادی ۳/۴ درصد و سایر سازمان‌های وابسته ۴/۷ درصد است.

اعتبارات هزینه‌ای وزارت آموزش و پرورش در سه بخش عمده قابل تقسیم‌بندی است:

الف) اعتبارات مربوط به هزینه‌های آموزشی و پرورشی (جدول ۳).

ب) اعتبارات مربوط به سطوح آموزش عالی در وزارت آموزش و پرورش (جدول ۴).

ج) اعتبارات مربوط به هزینه‌های حمایتی و بازنشستگی و غیره (جدول ۵).

با توجه به تقسیم‌بندی فوق از کل اعتبارات هزینه‌ای وزارت آموزش و پرورش سهم اعتبارات هزینه‌ای آموزشی و پرورشی (بند «الف» فوق) در حدود ۹۴ درصد است (جدول ۳).

سهم هزینه‌های سطوح عالی که شامل هزینه‌های مربوط به دانشگاه جامع فرهنگیان و شهید رجایی در دوره‌های کاردانی و کارشناسی است در سال ۱۳۸۹ به حدود ۱/۲ درصد می‌رسد (جدول ۴).

هزینه‌های حمایتی و امور بازنشستگان و غیره (بند «ج» فوق) در سال ۱۳۸۹ از کل اعتبارات هزینه‌ای وزارت آموزش و پرورش سهمی معادل ۴/۸ درصد را به خود اختصاص داده است (جدول ۵).

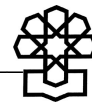
در توزیع اعتبارات هزینه‌ای نکات زیر قابل توجه است:

- توزیع اعتبارات هزینه‌ای بین برنامه‌های آموزشی و کمک‌آموزشی به‌گونه‌ای است که اولاً از رشد ۲۱/۳ درصدی برخوردار بوده است و ثانیاً در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ اعتبارات برنامه راهبری فعالیت‌های آموزشی و پرورشی از رشد حدود ۱۰ برابری برخوردار شده است. توضیح آنکه در قانون بودجه سال ۱۳۸۸ این اعتبار بین برنامه‌های آموزش ابتدایی، راهنمایی، متوسطه نظری، فنی حرفه‌ای و کاردانش به تفکیک انجام شده بود، ولی در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ از کاهش قابل توجهی برخوردار شده است و اعتبارات آن به برنامه راهبری فعالیت‌های آموزشی و پرورشی منتقل یافته است.

- اعتبارات فعالیت‌های تحقیقاتی و پژوهشی در وزارت آموزش و پرورش علیرغم تأکید بر این امر در سال ۱۳۸۹ نسبت به سال ۱۳۸۸ با کاهش ۱۶ درصدی روبرو بوده است.

- ورزش و سلامت دانش‌آموزی در مجموع اعتبارات هزینه‌ای آموزشی و پرورشی سهمی کمتر از ۱ درصد داشته است (جدول ۹).

- اعتبارات هزینه‌ای برنامه تربیت معلم و ارتقای حرفه‌ای معلمان در سال ۱۳۸۹ از کاهش ۲۴/۳ درصدی برخوردار شده است.

- علیرغم شرایط نامناسب موجود و تعداد زیاد افراد بیسواد که نزدیک به ۹ میلیون نفر در کشور برآورد شده‌اند (آمار سرشماری سال ۱۳۸۵) اما همچنان سهم اعتبارات هزینه‌ای برنامه سوادآموزی در حدود ۲ درصد از کل اعتبارات هزینه‌ای آموزشی و پرورشی وزارت را تشکیل می‌دهد که چنانچه با کل اعتبارات وزارت آموزش و پرورش مقایسه شود سهم آن به حدود ۱/۹ درصد می‌رسد. این امر خود نشان‌دهنده عدم توجه به حل مشکل بیسوادی در کشور است.

- اعتبارات هزینه‌ای مربوط به بازنشستگان وزارت آموزش و پرورش سهمی معادل ۴ درصد از کل اعتبارات هزینه‌ای وزارت را به خود اختصاص داده است و در سال ۱۳۸۹ از رشد ۲/۳ برابری برخوردار شده است.

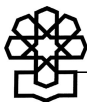
- با توجه به اجرای قانون مدیریت خدمات کشوری و افزایش فوق‌العاده شغل کارکنان آموزش و پرورش سهم دولت بابت کمک به صندوق ذخیره فرهنگیان افزایش خواهد یافت. براساس برآوردهای موجود رقم سالیانه لازم برای کمک دولت به این صندوق حدود ۲۰۰۰ میلیارد ریال در سال خواهد بود درحالی که در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ (در ردیف ۳۰۴۵۰) مبلغی قریب به ۳۷۰ میلیارد ریال برای این امر پیش‌بینی شده که حدود ۱۸/۵ درصد نیاز پاسخ می‌دهد و مابقی همه‌ساله به‌صورت تعهدات و دیون دولت به صندوق افزوده می‌شود.

- در اجرای موضوع ماده (۱۴) قانون «تأسیس و اداره مدارس، مراکز آموزشی و مراکز پرورشی غیردولتی» دولت موظف است معادل نیمی از سرانه دانش‌آموزان مدارس دولتی را به صندوق حمایت از توسعه مدارس غیرانتفاعی واریز کند. با توجه به جمعیت قریب به ۱۲۰۰۰۰۰ نفری دانش‌آموزان مدارس غیردولتی و سرانه متوسطی که در سال ۱۳۸۹ حدود ۸۵۰ هزار تومان برآورد می‌شود وضعیت اعتبارات این صندوق مشخص نیست.

- با وجود اهمیت آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و تأکید قوانین موجود (قانون اساسی، برنامه چهارم، اهداف و وظایف آموزش و پرورش و سیاست‌های کلی برنامه پنجم و...) بر رشد کمی و کیفی این آموزش‌ها در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۸۸ در بخش فنی و حرفه‌ای (۳۰۱۰۵) ۳۰ درصد و در بخش کاردانش ۵۳ درصد کاهش اعتبار وجود دارد.

۳-۲. اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

- کل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای وزارت آموزش و پرورش در سال ۱۳۸۹ به حدود ۳۰۱۶ میلیارد ریال بالغ شده است که حدود ۰/۸ درصد کل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای دولت و کمتر از ۱ درصد اعتبارات عمرانی کشور است که نسبت به قانون مصوب سال ۱۳۸۸ معادل ۶۴ درصد کاهش را نشان می‌دهد (اگر بودجه ابلاغی سال ۱۳۸۸ را مد نظر قرار دهیم این میزان حدود

۵۱ درصد کاهش را نشان می‌دهد). مهمترین رقم کاهش مربوط به تخریب و بازسازی مدارس کشور است که اعتبار آن به حدود یک‌سوم تقلیل یافته است (جدول ۶) این کاهش اعتبار با توجه به اهمیت موضوع مقاوم‌سازی در قانون اصلاح ماده (۱) قانون برنامه چهارم در تاریخ ۱۳۸۵/۱/۳۰ مجلس شورای اسلامی مقرر نمود اعتباری معادل ۳ میلیارد و ۹۵۴ میلیون دلار برای مقاوم‌سازی ۱۲۶۰۱۰ باب کلاس بدون استحکام و تخریب و نوسازی ۱۳۱۹۳۵ باب کلاس خطرآفرین در طی سال‌های برنامه چهارم (۱۳۸۵-۱۳۸۸) از محل صندوق ذخیره ارزی در اختیار سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور قرار گیرد. همچنین در تبصره «۱» ماده واحده مذکور آمده است، هر سال معادل تعدیل قیمت‌ها به مبلغ مصوب سالیانه اضافه شود.

تاکنون حدود ۶۵ درصد از این اعتبار بدون لحاظ تعدیل تخصیص یافته است که با لحاظ تعدیل سازمان نوسازی رقمی معادل ۴۴۰۰۰ میلیارد ریال می‌باید برای اتمام این برنامه از صندوق ذخیره ارزی دریافت نماید. البته دولت در ماده (۲۷) لایحه برنامه پنجم مقرر کرده: (دولت مجاز است مابه‌التفاوت اعتبارات مصوب و اعتبارات تخصیص یافته با احتساب تعدیل سال‌های اجرای طرح) موضوع قانون اصلاح ماده (۱) قانون برنامه چهارم توسعه را برای مقاوم‌سازی مدارس بدون استحکام از محل منابع صندوق توسعه ملی تأمین کند. با توجه به نرخ بالای حوادث غیرمترقبه در کشور، وجود پروژه‌های عمرانی نیمه‌کاره، بدهی به پیمانکاران و... مانع از استمرار فعالیت‌های مثبت نسبت به ایجاد فضای امن برای دانش‌آموزان است.

- اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای تجهیزات ورزشی مدارس تقریباً ۱۳۹/۷ درصد رشد داشته است.

- اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در سایر برنامه‌ها از رشد چندانی برخوردار نبوده و یا

حتی از رشد منفی برخوردار بوده‌اند (جدول ۷).

- با عنایت به پایان فرصت اجرای قانون ممنوعیت قلع‌وقمع فضاهای آموزشی در پایان سال

۱۳۸۸ و وجود حدود ۸۰۰ واحد مدارس مشمول که بنابر برآورد کارشناسان زیربند نیاز به حداقل

۴۰۰۰ میلیارد ریال اعتبار دارد.

۲-۴. ردیف‌های متفرقه

در ردیف‌های متفرقه یارانه مسکن فرهنگیان (۱۷-۵۲۰۰۰۰)، تکمیل تجهیزات سرمایشی و گرمایشی

مدارس، بازپرداخت اقساط وام‌های خارجی (۸-۱۰۵۰۰۰)، اقساط اماکن استیجاری خریداری شده

(۶-۱۰۴۰۰۰)، بازپرداخت تسهیلات خوابگاه‌ها، یارانه شیر و نان غنی‌شده دانش‌آموزان، موادغذایی

مدارس شبانه‌روزی و... (۲۰-۵۲۰۰۰۰) دیده شده است که جمع اعتبارت مذکور معادل ۲۸۰۵

میلیارد ریال است (جدول ۸).

نتیجه‌گیری و پیشنهاد

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ با رویکرد آموزش و پرورش حاکی از آن است که علیرغم اختصاص حدود ۱۵/۷ درصد از کل اعتبارات هزینه‌ای دولت به این دستگاه هنوز کاستی‌های فراوانی در حوزه‌های مختلف، مانند پرداخت دیون دولت به صندوق ذخیره فرهنگیان، تأمین منابع مقاوم‌سازی، تأمین منابع لازم برای اجرای قانون قلع‌وقمع و غیره وجود دارد.

این کاستی‌ها با توجه به شرایط واقعی حاکم بر منابع بودجه، نیازمند مدیریت بهینه بر منابع و نظارت دقیق بر مصارف در این دستگاه است.

برای بهبود وضعیت موجود پیشنهادهای ذیل ارائه می‌شود.

۱. در قسمت مصارف جمع برنامه‌های حوزه آموزش و پرورش صرفاً ذیل یک دستگاه اجرایی (وزارت آموزش و پرورش) به دولت امکان می‌دهد تا با استفاده از اختیارات قانونی مانند ماده (۷۹) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت اعتبارات دستگاه‌های زیرمجموعه را در طول سال تغییر دهد. پیشنهاد می‌شود در این خصوص همانند قانون بودجه سال ۱۳۸۸، سازمان ملی پرورش استعدادها، سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی، سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور، سازمان آموزش و پرورش استثنایی، دانشگاه جامع فرهنگیان و نهضت سوادآموزی و سازمان مدارس غیردولتی و توسعه مشارکت‌های مردمی که دستگاه‌های اجرایی دارای اساسنامه یا قانون تأسیس با ردیف و بودجه مستقل هستند دارای ردیف مستقل شوند.

۲. حذف جزء الف -۲ ذیل بند «۸» ماده واحده که در حال حاضر عملاً قابلیت اجرایی لازم را ندارد.

توضیح آنکه دولت در این بند مقرر کرده است که وجوه حاصل از واگذاری‌های طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیمه‌تمام و آماده بهره‌برداری ملی و استانی به حساب درآمد حاصل از درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل واریز شده و معادل ۱۰۰ درصد آن در اختیار دستگاه واگذارکننده قرار گیرد تا برای تکمیل تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیمه‌تمام یا برای پرداخت تسهیلات در قالب وجوه اداره شده به خریداران طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای هزینه نماید. همچنین آموزش و پرورش را مجاز کرده که ۵۰ درصد منابع حاصل را بابت مدارس غیرانتفاعی و صندوق حمایت از توسعه مدارس غیردولتی موضوع ماده (۱۴) قانون اصلاح قانون تأسیس مدارس غیرانتفاعی مصوب ۱۳۸۷ هزینه نماید. درحالی که دولت در لایحه برنامه پنجم پیشنهاد تصویب ماده (۲۸) را داده است که این ماده اجازه فروش ساختمان‌های نیمه‌تمام یا آماده بهره‌برداری و زمین‌های دولتی با کاربری آموزشی را به وزارت آموزش و پرورش می‌دهد. با توجه به اینکه

لایحه برنامه پنجم هنوز در مجلس بررسی نشده است و تبعات فروش ساختمان‌ها و نحوه استفاده از آنها مشخص نشده است پیشنهاد حذف این جزء از ماده واحده داده می‌شود.

۳. تجمیع اعتبارات برنامه راهبری فعالیت‌های آموزشی و پرورشی (که شامل برنامه‌های آموزش ابتدایی، راهنمایی تحصیلی، متوسطه نظری، متوسطه فنی و حرفه‌ای و کاردانش است) در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ و رشد ظاهری حدود ۱۰ برابری آن، به‌ترتیبی است که امکان مقایسه سالیانه بودجه بین هر یک از برنامه‌ها را ناممکن می‌سازد. پیشنهاد می‌شود این توزیع همانند گذشته و شفاف‌تر و به تفصیل مطرح شود تا مقایسه سالیانه اعتبارات و ارزیابی فعالیت‌ها با دقت بیشتری ممکن باشد.

۴. با توجه به ضرورت ایجاد موزه و مرکز اسناد آموزش و پرورش در کشور و استفاده بهینه و مناسب از گنجینه دارالفنون پیشنهاد می‌شود از محل اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای این وزارتخانه اعتباری نیز به این برنامه اختصاص یابد.

۵. اعتبارات ردیف‌های متفرقه که قابل ادغام در اعتبارات وزارت آموزش و پرورش است به‌عنوان برنامه‌های ذیل آن وزارت پیش‌بینی شود.

۶. با توجه به کاهش اعتبارات ارتقای حرفه‌ای معلمان و تربیت معلم و همچنین عدم کفایت اعتبارات برنامه ورزش و سلامت که اهداف بند «۸» سیاست‌های کلی برنامه پنجم را محقق نمی‌سازد پیشنهاد می‌شود حداقل ۱۰ درصد از اعتبارات جزء ۵۸ ردیف ۵۵۰۰۰۰ (جدول ۱۴) موضوع ارتقای شاخص‌های فرهنگی کشور برای ترمیم برنامه ارتقای حرفه‌ای معلمان، تربیت معلم و ورزش و سلامت دانش‌آموزان اختصاص یابد.

جدول ۱. مقایسه اعتبارات مصوب دستگاه‌های تابعه وزارت آموزش و پرورش در قانون بودجه سال ۱۳۸۸ و مقایسه آن با لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ (ارقام به میلیون ریال)

کد دستگاه	عنوان (سال ۱۳۸۹)	هزینه عمومی			تملك دارایی‌های سرمایه‌ای			هزینه اختصاصی			جمع		
		لایحه سال ۱۳۸۹	قانون سال ۱۳۸۸	درصد رشد	لایحه سال ۱۳۸۹	قانون سال ۱۳۸۸	درصد رشد	لایحه سال ۱۳۸۹	قانون سال ۱۳۸۸	درصد رشد	لایحه سال ۱۳۸۹	قانون سال ۱۳۸۸	درصد رشد
۱۲۷۵۰۰	وزارت آموزش و پرورش	۱۱۴۵۲۰۱۰۰	۹۳۴۸۰۹۴۶	۲۲/۵۱	۳۰۱۵۸۳۳	۸۳۷۶۲۲۳	-۶۴/۰۰	۱۰۴۲۳۰۰	۸۱۱۳۰۰	۲۸/۴۷	۱۱۸۵۷۸۲۳۳	۱۰۲۶۶۸۴۶۹	۱۵/۵۰
۱	وزارت آموزش و پرورش	۱۹۴۸۰۰۰	۱۹۴۶۱۶۳	۰/۰۹	۳۰۳۷۴۳	۲۹۱۱۹۵	۴/۳۱	۲۲۵۰۰۰	۲۵۰۰۰۰	-۱۰/۰۰	۲۴۷۶۷۴۳	۲۴۸۷۳۵۸	-۰/۴۳
۲	دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش	۱۵۵۰۰	۱۳۵۲۰	۱۴/۶۴	۲۸۸	۴۰۰	-۲۸/۰۰	.	.	۰/۰۰	۱۵۷۸۸	۱۳۹۲۰	۱۳/۴۲
۳	وزارت آموزش و پرورش - سازمان‌های آموزش و پرورش استانی	۱۰۶۱۸۹۹۰۰	۸۷۸۵۰۰۰۰	۲۰/۸۸	.	.	۰/۰۰	.	.	۰/۰۰	۱۰۶۱۸۹۹۰۰	۸۷۸۵۰۰۰۰	۲۰/۸۸
۴	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی	۵۸۳۰۰۰	۴۷۹۰۰۰	۲۱/۷۱	۲۳۹۶	۲۶۰۰	-۷/۸۵	۵۲۰۰۰	۵۲۰۰۰	۰/۰۰	۶۳۷۳۹۶	۵۳۳۶۰۰	۱۹/۴۵
۵	وزارت آموزش و پرورش - تغذیه رایگان و امور رفاهی دانش‌آموزان مناطق محروم و کمک به تغذیه دانشجویان مراکز آموزشی	۳۰۰۰۰۰	۲۶۷۰۰۰	۱۲/۳۶	.	.	۰/۰۰	.	.	۰/۰۰	۳۰۰۰۰۰	۲۶۷۰۰۰	۱۲/۳۶
۶	وزارت آموزش و پرورش - سازمان مدارس غیردولتی و توسعه مشارکت‌های مردمی	۲۰۰۰۰۰	.	۰/۰۰	.	.	۰/۰۰	۵۰۰۰۰	.	۰/۰۰	۲۵۰۰۰۰	.	۰/۰۰
۷	سازمان ملی پرورش استعدادهاى درخشان	۲۸۰۰۰	۲۸۰۳۴	-۰/۱۲	۵۵۲	۶۰۰	-۸/۰۰	.	.	۰/۰۰	۲۸۵۵۲	۲۸۶۳۴	-۰/۲۹
۸	وزارت آموزش و پرورش - یارانه دفترچه دانش‌آموزان مناطق محروم	۱۲۰۰۰۰	۱۷۲۰۰۰	-۳۰/۲۳	.	.	۰/۰۰	.	.	۰/۰۰	۱۲۰۰۰۰	۱۷۲۰۰۰	-۳۰/۲۳
۹	وزارت آموزش و پرورش - فعالیت‌های ورزشی مدارس	.	.	۰/۰۰	۹۲۶۷۲	۳۸۶۵۲	۱۳۹/۷۶	.	.	۰/۰۰	۹۲۶۷۲	۳۸۶۵۲	۱۳۹/۷۶

جمع			هزینه اختصاصی			تملك دارایی‌های سرمایه‌ای			هزینه عمومی			عنوان (سال ۱۳۸۹)	كد دستگاه
درصد رشد	قانون سال ۱۳۸۸	لایحه سال ۱۳۸۹	درصد رشد	قانون سال ۱۳۸۸	لایحه سال ۱۳۸۹	درصد رشد	قانون سال ۱۳۸۸	لایحه سال ۱۳۸۹	درصد رشد	قانون سال ۱۳۸۸	لایحه سال ۱۳۸۹		
۱/۹۳	۳۶۲۰۰۰	۳۶۹۰۰۰	۰/۰۰	۰	۰	۰/۰۰	۰	۰	۱/۹۳	۳۶۲۰۰۰	۳۶۹۰۰۰	وزارت آموزش و پرورش - کمک به صندوق نخبه‌فرهنگیان (موضوع ماده (۱۴۷) قانون برنامه سوم) ۱	۱۰
۱۷/۰۴	۱۷۶۱۱۵	۲۰۶۱۳۲	۸/۰۰	۲۵۰۰۰	۲۷۰۰۰	-۹/۷۰	۳۰۶۰۰	۲۷۶۳۲	۲۵/۷۱	۱۲۰۵۱۵	۱۵۱۵۰۰	دانشگاه شهید رجایی	۱۱
-۳۹/۰۲	۸۲۰۰۰	۵۰۰۰۰	۰/۰۰	۰	۰	۰/۰۰	۰	۰	-۳۹/۰۲	۸۲۰۰۰	۵۰۰۰۰	وزارت آموزش و پرورش - کمک به اجرای برنامه آموزش برای همه	۱۲
-۶۹/۴۰	۷۸۷۵۴۷۶	۲۴۰۹۶۹۰	۰/۰۰	۰	۰	-۶۹/۹۸	۷۸۰۹۴۴۶	۲۳۴۴۶۹۰	-۱/۵۶	۶۶۰۳۰	۶۵۰۰۰	سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور	۱۳
۱۰/۸۳	۲۳۵۲۳۳۷	۲۶۰۷۲۰۰	۴۷/۷۳	۴۴۰۰۰۰	۶۵۰۰۰۰	-۸/۰۰	۱۸۵۰۰۰	۱۷۰۲۰۰	۳/۴۵	۱۷۲۷۳۳۷	۱۷۸۷۰۰۰	دانشگاه جامع فرهنگیان (مجتمع آموزش عالی پیامبر اعظم)	۱۴
۸/۱۴	۱۶۶۹۷۰	۱۸۰۵۶۸	-۱۳/۴۳	۳۵۰۰۰	۳۰۳۰۰	-۸/۰۰	۷۹۰۰	۷۲۶۸	۱۵/۲۶	۱۲۴۰۷۰	۱۴۳۰۰۰	سازمان آموزش و پرورش استثنایی	۱۵
-۱/۰۳	۳۹۵۹۲	۳۹۱۸۶	-۳۹/۳۹	۳۳۰۰	۲۰۰۰	-۲۷/۹۹	۳۷۳۰	۲۶۸۶	۵/۹۵	۳۲۵۶۲	۳۴۵۰۰	پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش	۱۶
۹۲۶/۲۴	۲۲۲۸۱۵	۲۲۸۶۶۱۲	۰/۰۰	۶۰۰۰	۶۰۰۰	۶۴۷/۷۴	۶۱۰۰	۴۵۶۱۲	۹۶۰/۶۷	۲۱۰۷۱۵	۲۲۳۵۰۰۰	نهضت سوادآموزی	۱۷
۰/۰۰		۳۱۸۷۹۸	۰/۰۰		۰			۱۸۰۹۸	۰/۰۰		۳۰۰۷۰۰	شرکت سهامی قانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان	۱۸

(ارقام به میلیون ریال)

جدول ۲. اعتبارات هزینه‌ای وزارت آموزش و پرورش در سال ۱۳۸۹ و مقایسه آن با بودجه ابلاغی سال ۱۳۸۸

درصد رشد از سال ۱۳۸۸ به ۱۳۸۹			سال ۱۳۸۹			سال ۱۳۸۸			عنوان
جمع	اختصاصی	هزینه‌ای	جمع	اختصاصی	هزینه‌ای	جمع	اختصاصی	هزینه‌ای	
۶/۷۴	۲۲/۰۲	۱/۲۵	۳۹۲۹۰۰۰	۱۰۴۰۰۰۰	۲۸۸۹۰۰۰	۳۶۶۴۰۰۰	۸۱۱۰۰۰	۲۸۵۳۰۰۰	ستاد وزارت آموزش و پرورش
۱۹/۴۳	۰/۰۰	۱۹/۴۳	۱۰۶۱۹۰۰۰۰	۰	۱۰۶۱۹۰۰۰۰	۸۵۵۵۷۰۰۰	۰	۸۵۵۵۷۰۰۰	آموزش و پرورش استان‌ها
۲۲/۲۶	۰/۰۰	۲۲/۲۶	۵۴۴۱۰۰۰	۰	۵۴۴۱۰۰۰	۴۲۳۰۰۰۰	۰	۴۲۳۰۰۰۰	سازمان‌های وابسته
۱۹/۱۳	۲۲/۰۲	۱۹/۱۱	۱۱۵۵۶۰۰۰۰	۱۰۴۰۰۰۰	۱۱۴۵۲۰۰۰۰	۹۳۴۵۱۰۰۰	۸۱۱۰۰۰	۹۲۶۴۰۰۰۰	جمع

مأخذ: ارقام بودجه سال ۱۳۸۸ مربوط به بودجه ابلاغی است.

جدول ۳. اعتبارات هزینه‌ای آموزشی و پرورشی، کمک آموزشی، تربیت معلم و پژوهشی وزارت آموزش و پرورش برحسب برنامه سال ۱۳۸۹ درمقایسه با سال ۱۳۸۸

(ارقام به میلیون ریال)

ردیف	عنوان	سال ۱۳۸۸		سال ۱۳۸۹	
		هزینه‌ای	درصد هر برنامه از کل	هزینه‌ای	درصد هر برنامه از کل
۱	سوادآموزی و راهبری آن	۱۹۶۹۳۲۵	۲/۲	۲۲۳۹۴۵۰	۲/۱
۲	آموزش ابتدایی	۲۶۷۲۹۵۲۸	۲۹/۹	۶۵۷۷۴۶۶	۶/۱
۳	آموزش راهنمایی تحصیلی	۲۴۴۵۴۳۳۶	۲۷/۴	۷۰۲۷۲۷۶	۶/۵
۴	آموزش متوسطه نظری	۲۳۵۱۲۷۵۶	۲۶/۳	۷۲۹۴۶۰۶	۶/۸
۵	آموزش متوسطه فنی و حرفه‌ای	۲۷۸۲۰۰۰	۳/۱	۱۹۸۰۴۴۳	۱/۸
۶	آموزش متوسطه کاردانش	۳۷۸۰۱۷۷	۴/۲	۱۷۷۹۹۳۱	۱/۷
۷	آموزش استثنایی و توانبخشی	۵۶۶۸۳۲	۰/۶	۶۳۹۹۵۰	۰/۶
۸	آموزش پیش از دبستان	۱۱۱۶۹۵۹	۱/۲	۱۳۳۵۰۰	۰/۱
۹	آموزش دانش‌آموزان خارج از کشور	۴۰۰۰۰۰	۰/۴	۴۵۰۰۰۰	۰/۴
۱۰	تربیت معلم و ارتقای آن	۱۳۲۲۴۶۸	۱/۵	۱۱۵۸۰۰۰	۱/۱
۱۱	فعالیت‌های پرورشی و تربیتی	۴۸۱۹۹۹	۰/۵	۵۶۰۰۰۰	۰/۵
۱۲	ورزش و سلامت دانش‌آموزی	۶۸۲۸۶۲	۰/۸	۷۱۱۰۰۰	۰/۷
۱۳	تحقیقات و پژوهش‌های کاربردی آموزش و پرورش	۲۳۴۹۶۲	۰/۳	۱۹۷۴۰۰	۰/۲
۱۴	راهبری فعالیت‌های آموزشی و کمک‌آموزشی	۷۷۸۰۵۸	۰/۹	۷۶۰۹۸۴۵۵	۷۰/۸
۱۵	کتاب و مواد آموزشی و کمک‌آموزشی و توانمندسازی دانش‌آموزان	۵۹۱۰۰۰	۰/۷	۶۰۷۹۶۵	۰/۶
	جمع	۸۹۴۰۳۲۶۲	۱۰۰	۱۰۷۴۵۵۴۴۲	۱۰۰/۰

جدول ۴. اعتبارات هزینه‌ای سطوح آموزش عالی وزارت آموزش و پرورش

در سال ۱۳۸۹ در مقایسه با سال ۱۳۸۸ (ارقام به میلیون ریال)

ردیف	عنوان	اعتبارات هزینه‌ای			درصد هر یک از برنامه‌ها	
		سال ۱۳۸۸	سال ۱۳۸۹	درصد رشد	سال ۱۳۸۸	سال ۱۳۸۹
۱	آموزش کاردانی	۱۰۵۱۰۰۹	۱۱۱۵۰۰۰	۶/۱	۸۵/۲	۸۴/۱
۲	آموزش کارشناس	۱۴۳۸۶۳	۱۶۲۰۰۰	۱۲/۶	۱۶/۶	۱۲/۲
۳	آموزش کارشناس ارشد	۱۰۵۱۵	۸۶۰۰	-۱۸/۲	۰/۸	۰/۶
۴	فرهنگی رفاهی دانشجویی	۱۸۰۰۰	۲۶۴۰۰	۴۶/۷	۱/۴	۲
۵	تحقیقات دانشگاهی	۱۰۰۰۰	۱۳۰۰۰	۳۰	۰/۸	۰/۹
جمع		۱۲۳۳۳۸۷	۱۳۲۵۰۰۰	۷/۴	۱۰۰	۱۰۰

جدول ۵. اعتبارات هزینه‌ای (حمایت از فرهنگیان، بازنشستگان و سایر هزینه‌ها) وزارت آموزش و پرورش

پرورش در سال ۱۳۸۹ در مقایسه با سال ۱۳۸۸ (ارقام به میلیون ریال)

ردیف	عنوان	سال ۱۳۸۸	سال ۱۳۸۹	درصد رشد	درصد سهم هر برنامه از کل	
					سال ۱۳۸۸	سال ۱۳۸۹
۱	هزینه بازنشستگان	۱۹۷۹۶۰۶	۴۵۷۰۱۶۷	۱۳۰/۸	۹۰/۳	۹۸/۲
۲	دیون و بازخرید کارکنان	۲۹۱۶۴۱	۴۳۱۸۲۹	۸۲/۳	۰/۰۴	۰/۰۰۶
۳	هزینه‌های خانواده‌های ایثارگران	۱۹۶۰۰۰	۷۰۰۰۰	-۶۴/۳	۸/۹	۱/۵
۴	اطلاع‌رسانی و نظارت و سایر	۱۵۰۰۰	۱۳۵۰۰	-۱۰/۳	۰/۷	۰/۳
۵	حمایت از فرهنگیان	۳۴۲۰۰۰	۳۶۹۰۰۰	۱/۹		
جمع		۲۸۴۴۲۹۷	۵۴۵۴۴۹۶	۱۱۲/۴	۱۰۰	۱۰۰

جدول ۶. اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای وزارت آموزش و پرورش در سال ۱۳۸۹ و مقایسه آن با سال ۱۳۸۸

(ارقام به میلیون ریال)

درصد رشد از سال ۱۳۸۸ به سال ۱۳۸۹			سال ۱۳۸۹			سال ۱۳۸۸			عنوان
جمع	سایر	تخریب و بازسازی	جمع	سایر	تخریب و بازسازی	جمع	سایر	تخریب و بازسازی	
-۵۸/۴۲	۶۰/۷۷	-۶۹/۴۶	۲۳۴۴۰۰۰	۷۶۴۰۰۰	۱۵۸۰۰۰۰	۵۶۳۸۰۰۰	۴۶۵۰۰۰	۵۱۷۳۰۰۰	سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور
۳۲/۸۷	۳۲/۸۷	۰/۰۰	۶۵۳۷۳۵	۶۵۳۷۳۵	۰	۴۹۲۰۰۰	۴۹۲۰۰۰	۰	سایر سازمان‌های وابسته
-۵۱/۱۰	-۵۱/۱۰	-۶۹/۴۶	۲۹۹۷۷۳۵	۱۴۱۷۷۳۵	۱۵۸۰۰۰۰	۶۱۳۰۰۰۰	۹۵۷۰۰۰	۵۱۷۳۰۰۰	جمع

جدول ۷. اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای وزارت آموزش و پرورش

در سال ۱۳۸۹ در مقایسه با سال ۱۳۸۸ (ارقام به میلیون ریال)

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	سال ۱۳۸۸		سال ۱۳۸۹		درصد رشد
			اعتبار	درصد از کل	اعتبار	درصد از کل	
۱	۱۰۵۱۷	حمایت از توسعه علوم و فناوری	۷۸۷۹۵	۰/۹	۸۶۹۹۰	۲/۹	۱۰/۴
۲	۳۰۱۴۶	فضاهای آموزش و پرورش	۷۴۰۶۷۴۶	۸۸/۴	۱۹۵۴۰۸۶	۶۵/۲	-۷۶/۸
۳	۳۰۵۱۰	ساختمان‌ها و تأسیسات	۱۶۵۰۳۰	۱/۹	۱۸۶۷۰۵	۶/۲	۱۳/۱
۴	۳۰۱۴۹	مقاوم‌سازی ساختمان‌ها	۱۲۴۰۰	۰/۱	۱۲۴۰۰	۰/۴	
۵	۳۰۲۷۴	ساختمان‌ها و تجهیزات (ورزش)	۳۸۶۵۲	۰/۵	۹۲۶۷۲	۳/۱	۱۳۹/۷
۶	۳۰۱۵۵	تربیت معلم	۷۳۰۰۰	۰/۹	۷۱۰۰۰	۲/۴	-۲/۸
۷	۳۰۱۰۶	آموزش‌کارانی (آموزشکده فنی)	۵۷۱۰۰۰	۶/۸	۵۶۶۲۵۰	۱۸/۸	-۰/۹
۸	۳۰۱۰۷	آموزش کارشناسی (دانشگاه شهید رجایی)	۳۰۶۰۰	۰/۴	۲۷۶۳۲	۰/۹	-۹/۷
		جمع	۸۳۶۲۲۳	۱۰۰	۲۹۹۷۷۳۵	۱۰۰	

جدول ۸. مقایسه اعتبارات تملک دارایی‌های مالی و ردیف‌های متفرقه وزارت آموزش و پرورش

در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ (ارقام به میلیون ریال)

شماره طبقه‌بندی	عنوان	لایحه سال ۱۳۸۹
۱۰۴۰۰۰-۶	بازپرداخت و پیش پرداخت اقساط اماکن آموزشی استیجاری خریداری شده وزارت آموزش و پرورش	۱۷۵۰۰۰
۱۰۵۰۰۰-۸	بازپرداخت اقساط وام‌های خارجی وزارت آموزش و پرورش	۵۱۰۰
۵۲۰۰۰۰-۱۷	وزارت آموزش و پرورش - یارانه مسکن فرهنگیان	۶۰۰۰۰۰
۵۲۰۰۰۰-۲۰	یارانه شیر و نان غنی شده دانش‌آموزان موادغذایی مدارس شبانه‌روزی	۲۸۶۰۰۰۰
۵۵۰۰۰۰-۹	وزارت آموزش و پرورش - پرداخت مطالبات معلمان خارج از کشور	۰
۵۵۰۰۰۰-۴۷	اعتبارات اجرای قانون نحوه پذیرش دانشجو در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی	۰
جدول ۱۸	سازمان دانش‌آموزی	۴۷۲۰۰
جدول ۱۸	واحدهای آموزشی غیردولتی فنی و حرفه‌ای و علمی کاربردی	۷۶۰۰
جدول ۱۸	بسیج دانش‌آموزی	۶۰۰۰۰
جدول ۱۸	اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانش‌آموزان	۴۰۰۰۰
جدول ۱۸	کمک به مجتمع آموزشی امام خمینی (ره) مالزی	۱۰۰۰۰
	جمع	۳۸۰۵۰۰۰

جدول ۹. مقایسه اعتبارات مصوب وزارت آموزش و پرورش در سال‌های ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹ به تفکیک برنامه

(ارقام به میلیون ریال)

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	قانون سال ۱۳۸۸			لایحه سال ۱۳۸۹			تغییرات	
			هزینه‌ای	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع	هزینه‌ای	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع	اعتبار	درصد
۱	۱۰۱۰۷	بررسی لوایح و طرح‌ها	۵۵۵۰	۰	۵۵۵۰	۶۵۰۰	۰	۶۵۰۰	۹۵۰	۱۷/۱
۲	۱۰۴۱۹	اطلاع‌رسانی آماری	۶۰۰۰	۰	۶۰۰۰	۳۰۰۰	۰	۳۰۰۰	-۳۰۰۰	-۵۰/۰
۳	۱۰۴۲۵	نظارت و ارزیابی	۳۵۰۰	۰	۳۵۰۰	۴۰۰۰	۰	۴۰۰۰	۵۰۰	۱۴/۳
۴	۱۰۴۲۹	پرداخت دیون و بازخرید کارکنان	۸۰۰	۰	۸۰۰	۳۰۰	۰	۳۰۰	-۵۰۰	-۶۲/۵
۵	۱۰۵۰۶	تحقیقات دانشگاهی	۱۰۰۰۰	۰	۱۰۰۰۰	۱۳۰۰۰	۰	۱۳۰۰۰	۳۰۰۰	۳۰/۰
۶	۱۰۵۱۷	حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	۰	۷۸۷۹۵	۷۸۷۹۵	۰	۸۶۹۹۰	۸۶۹۹۰	۸۱۹۵	۱۰/۴
۷	۲۰۱۰۱	سوادآموزی	۱۹۰۳۳۶۰	۰	۱۹۰۳۳۶۰	۲۱۷۱۲۵۰	۰	۲۱۷۱۲۵۰	۲۶۷۸۹۰	۱۴/۱
۸	۳۰۱۰۲	آموزش ابتدایی	۲۶۷۲۹۵۲۸	۰	۲۶۷۲۹۵۲۸	۶۵۷۷۴۶۶	۰	۶۵۷۷۴۶۶	-۲۰۱۵۲۰۶۲	-۷۵/۴
۹	۳۰۱۰۳	آموزش راهنمایی	۲۴۴۵۴۳۳۶	۰	۲۴۴۵۴۳۳۶	۷۰۲۷۲۷۶	۰	۷۰۲۷۲۷۶	-۱۷۴۲۷۰۶۰	-۷۱/۳
۱۰	۳۰۱۰۴	آموزش متوسطه نظری	۲۳۵۱۲۷۵۶	۰	۲۳۵۱۲۷۵۶	۷۲۹۴۶۰۶	۰	۷۲۹۴۶۰۶	-۱۶۲۱۸۱۵۰	-۶۹/۰
۱۱	۳۰۱۰۵	آموزش متوسطه فنی و حرفه‌ای	۲۷۸۲۰۰۰	۰	۲۷۸۲۰۰۰	۱۹۸۰۴۴۲	۰	۱۹۸۰۴۴۲	-۸۰۱۵۵۸	-۲۸/۸
۱۲	۳۰۱۰۶	آموزش کاردانی	۱۰۵۱۰۰۹	۵۷۱۰۰۰	۱۶۲۲۰۰۹	۱۱۱۵۰۰۰	۵۶۶۲۵۰	۱۶۸۱۲۵۰	۵۹۲۴۱	۳/۷
۱۳	۳۰۱۰۷	آموزش کارشناسی	۱۴۳۸۶۳	۳۰۶۰۰	۱۷۴۴۶۳	۱۶۲۰۰۰	۲۷۶۳۲	۱۸۹۶۳۲	۱۵۱۶۹	۸/۷
۱۴	۳۰۱۱۴	پژوهش‌های کاربردی	۹۸۵۶۲	۰	۹۸۵۶۲	۷۲۴۰۰	۰	۷۲۴۰۰	-۲۶۱۶۲	-۲۶/۵
۱۵	۳۰۱۱۷	آموزش استثنایی	۵۵۵۶۱۲	۰	۵۵۵۶۱۲	۶۲۶۹۵۰	۰	۶۲۶۹۵۰	۷۱۳۳۸	۱۲/۸
۱۶	۳۰۱۱۹	آموزش پیش از دبستان	۱۱۱۶۹۵۹	۰	۱۱۱۶۹۵۹	۱۳۳۵۰۰	۰	۱۳۳۵۰۰	-۹۸۳۴۵۹	-۸۸/۰
۱۷	۳۰۱۲۰	آموزش دانش‌آموزان خارج از کشور	۴۰۰۰۰۰	۰	۴۰۰۰۰۰	۴۵۰۰۰۰	۰	۴۵۰۰۰۰	۵۰۰۰۰	۱۲/۵
۱۸	۳۰۱۲۲	آموزش متوسطه کار و دانش	۳۷۸۰۱۷۷	۰	۳۷۸۰۱۷۷	۱۷۷۹۹۳۱	۰	۱۷۷۹۹۳۱	-۲۰۰۰۲۴۶	-۵۲/۹
۱۹	۳۰۱۲۵	تأمین مواد آموزشی و کمک آموزشی	۲۳۰۰۰	۰	۲۳۰۰۰	۱۹۲۳۲	۰	۱۹۲۳۲	-۳۷۶۸	-۱۶/۴
۲۰	۳۰۱۲۶	چاپ و تأمین کتاب‌های درسی	۳۹۸۰۰۰	۰	۳۹۸۰۰۰	۴۵۴۰۰۰	۰	۴۵۴۰۰۰	۵۶۰۰۰	۱۴/۱
۲۱	۳۰۱۲۸	آموزش کارشناسی ارشد	۱۰۵۱۵	۰	۱۰۵۱۵	۸۶۰۰	۰	۸۶۰۰	-۱۹۱۵	-۱۸/۲
۲۲	۳۰۱۲۹	خدمات فرهنگی - رفاهی	۱۸۰۰۰	۰	۱۸۰۰۰	۲۶۴۰۰	۰	۲۶۴۰۰	۸۴۰۰	۴۶/۷
۲۳	۳۰۱۴۲	راهبری سوادآموزی	۶۵۹۶۵	۰	۶۵۹۶۵	۶۸۲۰۰	۰	۶۸۲۰۰	۲۲۳۵	۳/۴
۲۴	۳۰۱۴۳	راهبری نوسازی توسعه و تجهیز مدارس	۶۴۸۸۰	۰	۶۴۸۸۰	۶۴۲۵۰	۰	۶۴۲۵۰	-۶۳۰	-۱/۰

ردیف	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	قانون سال ۱۳۸۸			لایحه سال ۱۳۸۹			تغییرات	
			هزینه‌ای	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع	هزینه‌ای	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع	اعتبار	درصد
۲۵	۳۰۱۴۶	فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	۰	۷۴۰۶۷۴۶	۷۴۰۶۷۴۶	۰	۱۹۵۴۰۸۶	۱۹۵۴۰۸۶	-۵۴۵۲۶۶۰	-۷۳/۶
۲۶	۳۰۱۴۷	ساختمان‌ها و تجهیزات	۰	۱۶۵۰۳۰	۱۶۵۰۳۰	۰	۱۸۶۷۰۵	۱۸۶۷۰۵	۲۱۶۷۵	۱۳/۱
۲۷	۳۰۱۴۸	پرداخت دیون و بازخرید کارکنان	۲۹۰۷۷۱	۰	۲۹۰۷۷۱	۴۳۱۵۲۹	۰	۴۳۱۵۲۹	۱۴۰۷۵۸	۴۸/۴
۲۸	۳۰۱۴۹	مقاوم‌سازی ساختمان‌ها	۰	۱۲۴۰۰	۱۲۴۰۰	۰	۱۲۴۰۰	۱۲۴۰۰	۰	۰/۰
۲۹	۳۰۱۵۰	توانمندسازی دانش‌آموزان	۱۶۳۰۰۰	۰	۱۶۳۰۰۰	۱۲۷۰۰۰	۰	۱۲۷۰۰۰	-۳۶۰۰۰	-۲۲/۱
۳۰	۳۰۱۵۱	راهبری فعالیت‌های آموزشی و پرورشی	۷۱۳۱۷۸	۰	۷۱۳۱۷۸	۷۶۰۳۴۲۰۵	۰	۷۶۰۳۴۲۰۵	۷۵۳۲۱۰۲۷	۱۰۵۶۱/۳
۳۱	۳۰۱۵۲	تألیف و تدوین کتاب‌های درسی	۷۰۰۰	۰	۷۰۰۰	۷۷۳۳	۰	۷۷۳۳	۷۳۳	۱۰/۵
۳۲	۳۰۱۵۳	تحقیقات کاربردی آموزش و پرورش	۱۳۶۴۰۰	۰	۱۳۶۴۰۰	۱۲۵۰۰۰	۰	۱۲۵۰۰۰	-۱۱۴۰۰	-۸/۴
۳۳	۳۰۱۵۴	پرورشی و امور تربیتی دانش‌آموزان	۴۸۱۹۹۹	۰	۴۸۱۹۹۹	۵۶۰۰۰۰	۰	۵۶۰۰۰۰	۷۸۰۰۱	۱۶/۲
۳۴	۳۰۱۵۵	تربیت معلم	۶۱۹۹۶۵	۷۳۰۰۰	۶۹۲۹۶۵	۵۵۷۰۰۰	۷۱۰۰۰	۶۲۸۰۰۰	-۶۴۹۹۶۵	-۹/۴
۳۵	۳۰۱۵۶	ارتقای حرفه‌ای معلمان	۷۰۲۵۰۳	۰	۷۰۲۵۰۳	۶۰۱۰۰۰	۰	۶۰۱۰۰۰	-۱۰۱۵۰۳	-۱۴/۴
۳۶	۳۰۲۲۹	تأمین خدمات فرهنگی و دینی اوقات فراغت	۰	۰	۰	۲۵۴۸۷۳	۰	۲۵۴۸۷۳	۲۵۴۸۷۳	
۳۷	۳۰۲۳۲	تأمین وسایل کمک آموزشی و سرگرم‌کننده	۰	۰	۰	۵۲۸۶	۰	۵۲۸۶	۵۲۸۶	
۳۸	۳۰۲۳۹	توسعه نشر و ترویج کتابخوانی	۰	۰	۰	۱۶۹۰۲	۰	۱۶۹۰۲	۱۶۹۰۲	
۳۹	۳۰۲۵۹	حمایت و گسترش هنرهای نمایشی	۰	۰	۰	۸۱۰۲	۰	۸۱۰۲	۸۱۰۲	
۴۰	۳۰۲۷۴	ساختمان‌ها و تجهیزات	۰	۰	۰	۱۸۰۹۸	۰	۱۸۰۹۸	۱۸۰۹۸	
۴۱	۳۰۴۵۰	حمایت از فرهنگیان	۳۶۲۰۰۰	۰	۳۶۲۰۰۰	۳۶۹۰۰۰	۰	۳۶۹۰۰۰	۷۰۰۰	۱/۹
۴۲	۳۰۴۷۹	هزینه‌های مربوط به بازنشستگان دولت	۱۹۷۹۶۰۶	۰	۱۹۷۹۶۰۶	۴۵۷۰۱۶۷	۰	۴۵۷۰۱۶۷	۲۵۹۰۵۶۱	۱۳۰/۹
۴۳	۳۰۴۸۰	هزینه‌های مربوط به خانواده‌های شاهد و ایثارگر	۱۹۶۰۰۰	۰	۱۹۶۰۰۰	۷۰۰۰۰	۰	۷۰۰۰۰	-۱۲۶۰۰۰	-۶۴/۳
۴۴	۳۰۴۹۰	توانبخشی دانش‌آموزان استثنایی	۱۱۲۲۰	۰	۱۱۲۲۰	۱۳۰۰۰	۰	۱۳۰۰۰	۱۷۸۰	۱۵/۹
۴۵	۳۰۵۱۰	ساختمان‌ها و تجهیزات	۰	۳۸۶۵۲	۳۸۶۵۲	۰	۹۲۶۷۲	۹۲۶۷۲	۵۴۰۲۰	۱۳۹/۸
۴۶	۳۰۵۱۳	ورزش و سلامت دانش‌آموزان	۶۸۲۸۶۲	۰	۶۸۲۸۶۲	۷۱۱۰۰۰	۰	۷۱۱۰۰۰	۲۸۱۳۸	۴/۱
۴۷	۴۰۹۴۳	پرداخت دیون و بازخرید کارکنان	۷۰	۰	۷۰	۰	۰	۰	-۷۰	-۱۰۰/۰
جمع			۹۳۴۸۰۹۴۶	۸۳۷۶۲۲۳	۱۰۱۸۵۷۱۶۹	۱۱۴۵۲۰۱۰۰	۳۰۱۵۸۳۳	۱۱۷۵۳۵۹۲۳	۱۵۶۷۸۷۶۴	۱۵/۴

منابع و مأخذ

۱. لایحه بودجه سال ۱۳۸۹.
۲. قانون بودجه سال ۱۳۸۸.
۳. لایحه بودجه سال ۱۳۸۸.
۴. قانون اصلاح ماده (۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی (موضوع مقاوم‌سازی).
۵. قانون تأسیس و اداره مدارس، مراکز آموزشی و مراکز پرورشی غیردولتی.
۶. گزارش «درباره لایحه بودجه سال ۱۳۸۸- بخش آموزش و پرورش».
۷. قانون اساسی.
۸. قانون اهداف و وظایف آموزش و پرورش.
۹. سند چشم‌انداز.
۱۰. سیاست‌های کلی برنامه پنجم.
۱۱. آمار آموزش و پرورش.
۱۲. آمار سرشماری سال ۱۳۸۵.

شماره مسلسل: ۱۰۱۱۱

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور ۱۸. بخش آموزش و پرورش

نام دفتر: مطالعات اجتماعی (گروه آموزش و پرورش)

تهیه و تدوین: محبوبه محمدعلی

همکاران: علاءالدین کیا، محمدجواد محسنی‌نیا، سمیه صدیقی، محمود رحیم لبافزاده

ناظران علمی: علی اخوان بهبهانی، ایروان مسعود اصل

متقاضی: کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی: —

تاریخ انتشار: ۱۳۸۸/۱۱/۱۸